

La pala del foc

(ALDC, II, 320. La pala del foc)

El mot més estès és *pala*, del llat. PALA, que significava ‘pala de remoure la terra’ i ‘pala de l’era’, però que després es va estendre a ‘pala del foc’, sovint amb el suf. dim. *-eta* (< llat. -ITTA), *paleta*, per la seva menor dimensió, o eventualment amb l’addició del determinant (*pala/paleta*) *de(l) foc* (o *de plegar foc* 67; *de collir foc* 75), indicant la seva funció.

Ferroll 88 (i *forroll*, per assimilació a la vocal tònica 86) és un der. de *ferro*, ús metonímic basat en la matèria de l’estri, acrescut amb el suf. dim. *-oll* (< llat. -ŪCULU); el

femení *ferrolla* (*forrolla*) es deu a influència del seu sinònim *pala*. Els dos, *ferroll*, *-a*, no tenen res a veure etimològicament amb *ferroll* ‘forrellat’ (< *verroll* < llat. VERUCULU, der. de VERU ‘ast, dard’, encreuat amb *ferro*).

Ferroll coneixia, segles enrere, una major extensió (per ex., a l’edat mitjana, és atestat al Rosselló i a Santa Coloma de Queralt), però avui ha perdut terreny davant els genèrics *pala*, *paleta*.

Pala és el mot normatiu.

